

Ebigambo by'Omuntu

"Oluvannyuma, bwe yamanya nti byonna biwedde, era ebyawandiikibwa bisobole okutuukirira, Yesu n'agamba nti, 'Nnyonta nnyo.' Ekibbo kya vinegar w'omwenge kyaliwo, bwe batyo ne bannyikamu sipongi, ne bateeka sipongi ku kikolo ky'ekimera kya hysop, ne bakisitula okutuuka ku mimwa gya Yesu." (Yokaana 19:28)

Ku ludda olw'okungulu, ekigambo ekyo tekirina kye kitegeeza gye tuli. Kye kyennyini ky'osubira okuva mu musajja agenda okufa ng'akaze n'okuggwaamu amazzi mu mubiri oluvannyuma lw'essaawa mukaaga ng'ali ku musaalaba. "Nnina ennyonta." Sure, ekyo ky'agenda okwogera. Naye ndowooza ayogera bingi nnyo. Nze nkuwa amagezi nti kino kyali kwewozaako nti kuwedde.

Oboolyawo ojjukira nti waaliwo ebyokunywa bibiri ebyayogerwako ku musaalaba. Kiyamba okumanya ki ani ki. Mu Matayo 27:34 nga Yesu ateekebwa ku musaalaba, Baibuli etugamba nti yaweebwa ekyokunywa ekiyitibwa, "omwenge ogutabuddwamu entuuyo." Ensigo yali ddagala, eddagala eriwunya. N'Abaruumi abakambwe baalina akatono ak'okusaasira mu bo. Nga tebannassa musajja waggulu ku musaalaba, baamuwa ekintu ekimala okumufuukuula ebirowoozo n'okumukkiriza okugumira obulumu. Yesu bwe yaweebwa ekyo, yagaana. Yagamba nti, "Nedda."

"Lwaki yandikigaanyi?" Ensonga emu eri nti mazima ddala Yesu teyandironze makubo ga kudduka oba makubo mampi. Yali mumalirivu okugumira obuzito obujjuvu n'obusungu obujjuvu obw'omusaalaba. Yesu yali ayagala obusobozi bwe obw'ebirowoozo obujjuvu ng'awanise eyo asobole okufunza obulamu bwe bwonna n'obuweereza bwe mu bigambo bino omusanvu ebyayogerwa okuva ku musaalaba.

Naye oluvannyuma lw'essaawa mukaaga ekyokunywa ekirala kiweebwayo. It's identified to us nga wayini atabuddwamu vinegar. Kyali kya njawulo. Yali wayini wa layisi, nga tazimbulukuka nnyo, bwe kiba nga yazimbulukuse n'akatono; yali wayini atabuddwamu vinegar. Abamanya batera okugamba nti, "Ekitundu kimu omwenge, ebitundu bibiri vinegar." Teyalina gall, teyaliiko numbing effect. Bwe kiba nga waliwo ekintu kyonna, kyandimisizzaamu obusimu. Yesu n'agamba nti, "Nnyonta nnyo," ne bamuwa ekyo.

Kale lwaki yanywa ekyokunywa ekyokubiri?" Laba olunyiriri 28. "Oluvannyuma, ng'omanyi nti byonna kati byawedde era olwo Ebyawandiikibwa ne bituukirira, Yesu yagamba nti, 'Nnina ennyonta.'" Abantu, waliwo obujulizi obulala nti Katonda awanikiddwa ku musaalaba. Olaba nkakasa nti Katonda yekka ye yali asobola okumanya Yesu kye yali amanyi mu kaseera ako. Oluvannyuma lw'essaawa mukaaga ez'obulumu obw'amaanyi, obuziba ebirowoozo, era ng'akaseera katono tannafa, omusajja oyo eyali awaniridde ku musaalaba yafumiitiriza ku bunnabbi obusukka mu 700 obukwata ku bulamu bwe okulaba oba bwali byonna bituukiridde. Bino wammanga bwe bunnabbi obukwata ku kufa kwa Yesu.

Okulya mu nsi olukwe olwakolebwa mukwano gwo gwe mmanyi. (Zabuli 41:9)

Okusuula abayigirizwa. (Zabuli 31:11)

Ebigambibwa eby'obulimba. (Zabuli 35:11)

Okusirika mu maaso g'abalamuzi be (Isaaya 53:7) .

Okusangibwa nga tolina musango (Isaaya 53:9) .

Okubalibwa kwe wamu n'abasoby. (Isaaya 53:12)

Okukomererwa ku musaalaba. (Zabuli 22:16)

Okusekererwa kw'abalabi. (Zabuli 109:25)

Okusekererwa kw'obutanunulibwa. (Zabuli 22:7,8)

Okuzannya zzaala olw'engoye ze zennyini. (Zabuli 22:18)

Okusabira abalabe be. (Isaaya 53:12)

Okulekebwa Katonda. (Zabuli 22:1)

Okuwaayo omwoyo gwe mu mikono gya Kitaffe. (Zabuli 31:5)

Amagumba obutamenyeka. (Zabuli 34:20)

Okuziika mu ntaana y'omugagga. (Isaaya 53:9)

Bampa vinegar olw'ennyonta yange (Zabuli 69:21) .

Obadde okimanyi nti waliwo obunnabbi bungu bwe butyo obukwata ku kufa kwokka? Omusajja ono yali musajja yekka? Bwe yali alowooza ku ebyo byonna, ekimu kyajja mu birowoozo bye nga tekinnatuukirira, obunnabbi obumu obusembayo. Zabbuli 69:20 yalagula nti vinegar yali agenda kuweebwayo era ajja kuggwaawo, era Yesu bwe yali akimanyi nti ajja kutuukiriza era nti alina okutuukiriza obunnabbi bwonna, yayogera ekintu ekiyinza okuleeta okutuukirira okwo. Yagamba nti, "Nnina ennyonta." Baamuwa vinegar. Kyali kwewozaako nti kyamalirizibwa. Naye n'ekisinga obukulu, kyali kwewozaako nti yafuuka mubiri.

Wandibaawo ensonga bbiri Yesu ze yayogera ekigambo kino ng'ali ku musaalaba. Ekimu, kyali kya kumaliriza bunnabbi; n'ekyokubiri, kubanga omusajja oyo yali alumwa ennyonta. Ensonga esooka etulaga nti yali Katonda ate eyookubiri eraga nti yali muntu. Bombi awamu, baddamu okukakasa okwewozaako okusinga obunene mu byafaayo byonna, okwewozaako okw'okufuuka omuntu. Okufuuka omuntu kitegeeza kyokka nti omusajja ono, Yesu, yali Katonda yajja nga apakibwa mu mubiri. Waliwo ebigambo ebigamba nti ekyo okutuukira ddala mu Baibuli. Yokaana yatandika enjiri ye n'agamba nti "Mu lubereberye waaliwo Ekigambo" (ekyo kyali ngero eri Yesu). "Mu kusooka yali Kigambo, n'Ekigambo yali ne Katonda, n'Ekigambo yali Katonda." (Yokaana 1:1) Era awo oluvannyuma lw'ennyiriri 14, yagamba nti, "Ekigambo n'afuuka omubiri n'abeera wano wennyini mu ffe."

Abakkolosaayi 2:9 egamba nti, "Kubanga mu Kristo obujjuvu bwonna obw'Obwakatonda bubeera mu ngeri y'omubiri," Oba, 1 Timoseewo 3:16, Pawulo agamba Timoseewo nti, "Yalabikira mu mubiri n'akakasibwa Omwoyo," era olukalala lugenda mu maaso

n'ebirala. Kino sisobola kukiteeka ku stress kimala. Okwewozaako kw'okufuuka omuntu ye Continental Divide of faith, ekulukuta mu ngeri emu oba endala. Olaba ensi eyagala Yesu. Ebitundu 90 ku 100 ebya America bituuka n'okugamba nti Mukristaayo, buli omu ayagala Yesu kubanga yali wa kwagala era mulungi ate nga wa bbugumu era nga mufu era ensi yeeraliikirira okumwogerako nti musomesa mulungi, mufirosofo munene era musajja wa kisa. Naye okuggyako ng'omukkirizza nga Katonda ajja mu mubiri, olwo Baibuli tekola nnyiriri oba nsonga. Kye kwewozaako okukulu ennyo mu buntu bwonna. Bwoba okkiririza nti ye Katonda ajje mu mubiri, ebirala byonna bikwatagana. Yatambulira ku mazzi? Mazima ddala, oyo eyakola amazzi asobola okugatambulirako, si bwe kiri? Nti yava mu ntaana? Oyo eyakyusa obulamu, kyewuunyisa nti okufa tekwasobola kumukwata? Eky'okuba nti yali asobola okugamba nti, "Ebibi byo bisonyiyibwa," ng'awanise ku musaalaba. Bw'aba nga ye Katonda ku musaalaba ogwo, tekyewuunyisa nti okufa kwe kwandibadde n'amakulu ag'okulokola.

Ekintu ekikulu ennyo kye tusalawo mu bulamu bwaffe kiri nti: Ddala omusajja ono yali Katonda? Oba, ddala Katonda yali musajja ono? Ekyo kye kiri. Era okwewozaako nti, "NNINA ennyonta," kugamba nti, "Yee." Yee, yali. Yali Katonda yajja mu mubiri.

Njagala okukuteesa nti waliwo engeri ey'omugaso ennyo eya buli lunaku nti okufuuka omuntu kwa Yesu, Katonda okujja mu mubiri, kitegeeza buli kimu gye tuli. Katonda eyateeka emmunyeenye mu bbanga, eyayogera ensi mu kubeerawo era eyakuwa obulamu mu lubuto lwa nnyoko, nti Katonda yajja, yabeera n'afiira ku musaalaba asobole okuwulira by'owulira, okutuuyana ng'otuuyana, okulumwa ng'olumwa n'okukaaba nga bw'okaaba. Ekituufu eky'ennaku kiri nti abantu abasinga bakkiriza Yesu era nze n'okwogera ku bantu Abakristaayo kati, naye balina okutegeera okutono okw'omuwendo ku ngeri gy'ayagala ennyo okukwata ku bulamu bwabwe obwa bulijjo.

Abantu abasinga balaba Yesu ng'omusajja eyajja okuteekawo eddiini, Obukristaayo, ekitongole, ekkanisa, enkola y'empisa, Baibuli era balwooza nti ekyo kye kiri. Nedda! Yesu teyajja kuni kuno nawanika ku musaalaba ogwo okunyweza eddiini. Yajja okuddamu okutandikawo enkolagana.

Ekyo oyinza okuba nga wali owuliddeko emabegako naye n'okutuusa kati tokitegeera. Okkiriza Yesu yajja mu mubiri, abadde wano, akoze ekyo, yadda mu ggulu era kyeyakola kyali kikulu, case closed. Ofuna otya enkolagana n'omuntu atali wano? Tosobola kumulaba, kumukwatako, kumuwulira wadde okumuwulira. Tulinga akawala akatono ak'emyaka omukaaga akaaloota ekirooto ekibi. Maama we yayingira mu kisenge kye ng'akaaba ng'agezaako okumuwa obuvumu n'okufuna obwetwaze bwe okukula, n'amusikasika n'amugamba nti, "Kati mukwano gwe, ddayo mu buliri, Yesu ali wano naawe." Akawala akatono katunula emabega ne kagamba nti, "Kale kirungi, sigala wano ne Yesu, ngenda kuyingira eyo ne taata."

Kati ekyo tuseka, naye eyo y'engeri abantu abasinga gye mmanyi gye balongoosaamu ddala ku Yesu. A lot of folks believe nti Yesu ali around somewhere, naye twetaaga ekintu eky'omubiri n'omusaayi okusnuggle up. Twetaaga omuntu gwe tusobola okukwata, omuntu asobola okutukwatako, asobola okutegeera ddala. Bwe wabaawo ekintu ekiddamu ekibuuzo kino: Yesu afaayo? Asobola okutukwatako?

Tusobola okumukwatako? Ddala asobola okutuukiriza ebyetaago byange leero? Kye kyawandiikibwa kye tusoma kati. Yesu n'agamba nti, "Nnina ennyonta."

Ekimu ku bintu ebisinga okusikiriza mu Baibuli yonna, Yesu bwe yali anaatera okutandika obuweereza bwe, yagenda mu ddungu nga talina mmere okumala ennaku 40 era Baibuli erina ekimu ku bisinga okunyooma mu byawandiikibwa byonna, egamba nti "Era yalumwa enjala." Ennaku amakumi ana nga talina mmere era enjala emuluma. Awo kati mu ddakiika ezisembayo mu bulamu bwe nga bw'awanise ku musaalaba, tumusanga ennyonta.

Kinsanyusa nnyo nti ku nkomerero z'ebitabo by'obuweereza bwe, tulaba Yesu ng'alwanagana n'ebiyetaago by'omuntu ebisinga obukulu: enjala n'ennyonta. Wali weebuuzizza lwaki batugamba bwe batyo? Lwaki wano mu Matayo 4 mu ddungu nga Yesu agenda *omu ku omune* Sitaani nga bagezaako okuzuula ani agenda okufuga ensi. Twogera ku lutalo lw'omwoyo olw'emirembe gyonna. Olwo ne batugamba nti "era enjala yali emuluma nnyo." Lwaki wano mu lunaku olusinga obuddugavu olubaddewo Yesu gye yali afuna obuddugavu bwe bumu ng'ekibi kyaffe kyonna bwe kyali kimutumiddwako, era anoonya Kitaffe era tamusanga, ng'akaaba nti, "Katonda wange, Katonda wange, lwaki onsudde?" Era tutegeezeddwa nti: Era yalina ennyonta.

Wali weebuuzizza lwaki batugamba ebintu ebyo? Kiba bwe kityo ebigambo ebiri mu Abebbulaniya 4:15-16 byandiwalikika nga bituufu ddala mu matu gaffe: "Kubanga tetulina kabona asinga obukulu atasobola kusaasira bunafu bwaffe, naye tulina eyakembwa mu buli ngeri, nga naffe bwe tuli — naye nga talina kibi. Kale tusemberere entebe y'ekisa n'obwesige, tulyoke tufune okusaasirwa era tufune ekisa." Tunuulira kino, "okutuyamba mu kiseera kyaffe eky'obwetaavu."

Oluyimba olulungi lugamba nti, "Yesu afaayo ng'omutima gwange gulumwa nnyo olw'essanyu oba oluyimba? Nga emigugu ginyiga n'okufaayo okunyigirizibwa era ekkubo ne likoowa era nga liwanvu? Oh ye, afaayo, nkimanyi nti afaayo." Naye okusinga oluyimba, Peter yagamba nti "Musuule okweraliikirira kwo kwonna kubanga akufaako." (1 Peetero 5:7)

Yesu tali wano leero mu mubiri okunkwatako emikono, okukwata ku mukono gwange mu mubiri mu kiro ekizikiza n'ebiseera eby'entiisa. Ndi musanyufu nti kati tali wano mu nnyama. Kubanga akoze kyeyali yeetaaga okukola era ekibi kyaffe kiggyibwawo. Singa yali akyali wano, kyandibadde lwa kigendererwa kya kwetaaga okwewala n'okusonyiwa ekibi kyaffe. Era nsanyuse nti tali wano mu mubiri kubanga akomyewo mu kisenge ky'entebe y'eggulu ng'atuwoleriza mu maaso ga Kitaffe. Ndi musanyufu, kubanga kati takyapakiddwa mu nnyama esibiddwa obudde, ekifo n'ekifo. Asobola okumanya n'okukola ku bulumi bwaffe bwonna, okubonaabona n'ebiyetaago byaffe mu kiseera kye kimu. Tetulina kubeera ng'omugenge oba Bartimayo omuzibe w'amaaso oba omuzibe w'amaaso, tetulina kugezaako kuzuula: Yesu ali Nazaaleesi? Yesu ali Kaperunawumu? Yesu ali mu Yerusaleemi? Njagala kumulaba. Ali awo wennyini, awo wennyini we tusobola okumukwatako essaawa yonna.

Ndi musanyufu nti tali wano mu mubiri kubanga yaleka "Omubudaabuda," Omwoyo Omutukuvu wa Katonda, si kubeera naffe yokka, wabula okubeera mu ffe nga tuzuukiziddwa ekitonde ekipya okuva mu kubatizibwa mu Kristo. Omwoyo Omutukuvu abeera mu ffe akola okwegayirira mu kusaba kwaffe. Abaruumi 8:26 egamba nti, atuwa ebiwoobe bye tutamanyi na kuwaayo. Ayogera ne Taata ku byetaago byaffe bye tutamanyi na kusaba. N'olwekyo, omuntu yenna ku ffe bw'ajja eri Katonda ng'asaba, Yesu ali mu ggulu asobola okwekkaanya n'okutuukiriza obwetaavu bwonna bwe tulina. Ekyo bwe kiba nga tekikukola makulu kiva ku kuba nti oba tosisinkanangako "musajja" Yesu, oba kubanga tolaba kusaba ng'omukisa gw'okwogera naye maaso ku maaso. Tomala gasaba, beera mu kusaba. Ekyo kwewozaako ku ndabirira. Omuwandiisi omu yagamba nti ekitanda ekiri mu Besirekemu kiraga nti Katonda yajja. Omusaalaba oguli ku Kalvario gukakasa nti Katonda afaayo.

Ne basitula ekikolo kya hisopu nga kiriko vinegar ne wayini ku mimwa gye era "Bwe yafuna ekyokunywa, Yesu n'agamba nti, 'Kiwedde.' Bwatyo yafukamira n'awaayo omwoyo gwe." (Yokaana 19:30) Yesu yalina okutuukiriza ebyetaago by'abantu nga tannaba kwewozaako nti Katonda. Yali tasobola kuyita bigambo nti, "Kiwedde," okutuusa ennyonta ye ey'obuntu lwe yatuukirira, n'ekendeera. Nga mukwano gwe tulina mu Yesu, ebibi byaffe byonna n'ennaku zaffe okugumira. Essomo ly'ekisa ekyewuunyisa # 1255, Steve Flatt March 24, 1996